

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM UNIVERSITAR

la disciplina **Educația incluzivă**

Domeniul general de studiu: 14. Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 142. Educație și formarea profesorilor

Denumirea specialității: 141.14 Educație tehnologică

Elaborat: lect. univ. **Veronica Rusov**
Aprobat la ședința catedrei de Științe ale educației

Procesul-verbal nr. 10 din 15.05.2014

Șef catedră _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 6 din 21.05.2014

ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Specialitatea, Forma, Anul, Semestrul, Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	Lucr. ind.		
S.05.O.028 Educație tehnologică (învățământ cu frecvență redusă)	2	60	6	6	-	48	Examen	Română

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Veronica Rusov

Titlul și gradul științific: lector universitar

Studii:

- 1998 – 2003, USARB, Facultatea de Filologie, licențiat în filologie, specialitatea Limba și literatura română și Limba și literatura franceză.
- 2004 – 2008, USARB, Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, licențiat în ... Specialitatea Pedagogie / Management educațional.
- 2008 – 2010, USB „Alec Russo”, m. Bălți, Facultatea Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, ciclul II, masterat, Specializarea Management educațional.

Competențe: Competențele necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în perioada 2010 – 2012 în cadrul programului de formare profesională continuă pentru obținerea unei noi calificări „Managementul educației incluzive în învățământ”, calificarea Manager educației incluzive. Institutul de Formare continuă, m. Chișinău.

Informație de contact: blocul nr.6, aula 645, 069518344, vmrusov@mail.ru

Orele de consultații: miercuri 14.10-17.00

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Educația incluzivă reflectă valorile unei societăți echitabile și democratice care oferă tuturor persoanelor oportunități egale de a beneficia de drepturile omului și obiectivele de dezvoltare umană, împărtășite pe plan mondial.

Conform ordinului ministrului educației nr. 125 din 7.03.2012 toate instituțiile superioare de învățământ, care formează cadre didactice, au introdus cursul Educație incluzivă începând cu 1 septembrie 2012, cu un număr de 30 ore. Scopul fundamental al acestui curs este de a sensibiliza și pregăti studenții pentru organizarea și desfășurarea ulterioară a unui proces educațional respectând valorile și principiile educației incluzive.

COMPETENȚE PREALABILE

Pentru a se înscrie la cursul „Educația incluzivă” studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor *Psihologia. Practica de inițiere, Pedagogia. Practica de inițiere, Didactica.*

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

Competențe generice

- **Competența gnoseologică**
 - aplicarea și gestionarea eficientă a cunoștințelor teoretice;
 - cunoașterea cadrului legislativ al domeniului profesional.
 - identificarea și selectarea informației adecvate domeniului de activitate;
- **Competența praxiologică**

- transferul cunoștințelor teoretice în diverse domenii ale activității practice;
 - **Competența comunicativă și de integrare socială**
- adaptarea comportamentului la diversitatea situațiilor de comunicare;
- manifestarea toleranței, tactului, a deontologiei profesionale în cadrul comunicării.

Competențele specifice

- Cunoașterea cadrului conceptual și legislativ al EI în plan național și internațional;
- Aplicarea cunoștințelor despre particularitățile specifice de dezvoltare ale copiilor/elevilor cu CES;
- Realizarea proiectării activităților didactice și extradidactice cu elevii din instituțiile cu practici incluzive;
- Utilizarea strategiilor de comunicare eficientă în activitățile didactice;
- Consilierea, orientarea și integrarea socio-psiho-pedagogică a copiilor din învățământul incluziv;
- Dezvoltarea profesională continuă în domeniul educației incluzive.

FINALITĂȚILE CURSULUI

Prin studierea acestei discipline studenții vor fi capabili:

- să argumenteze propria viziune asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind educația incluzivă;
- să caracterizeze particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale;
- să descrie componentele planului educațional individualizat;
- să exemplifice modalitățile de adaptare curriculară în organizarea procesului educațional incluziv
- să identifice rolului și responsabilității subiecților implicați în promovarea educației incluzive
- să distingă importanța atitudinilor pozitive, a gândirii critice și relaționale despre structurile, procesele și valorile sistemului educațional aplicate în dezvoltarea și susținerea practicilor incluzive.
- să argumenteze importanța parteneriatului educațional în promovarea educației incluzive.

CONȚINUTURI

N r.	Conținutul tematic	Numărul de ore			
		Zi		FR	
		P	S	P	S
1.	Educație incluzivă: cadrul conceptual și legislativ. Educația incluzivă: delimitări conceptuale. Legislația națională și internațională în domeniul dezvoltării și promovării educației incluzive.	2	2	2	
2.	Particularități de dezvoltare a copilului. Dezvoltarea copilului cu CES. Tulburările de dezvoltare. Întârzierile în dezvoltare. Adaptarea copilului cu cerințe educaționale speciale. Strategii de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale.	2	2		1
3.	Activități de sprijin pentru copii cu CES. Serviciul de asistență psihopedagogică. Comisia multidisciplinară intrașcolară. Centrul de resurse pentru educația incluzivă. Cadrul didactic de sprijin. Terapii specifice: Terapia logopedică. Kinetoterapia. Ludoterapia. Ergoterapia. Artterapia.	2	2		1
4.	Evaluarea copiilor cu CES Adaptarea evaluării la principiile educației incluzive. Evaluarea inițială și complexă. Metode și tehnici de evaluare a competențelor școlare.	2	2	2	
5.	Planul educațional individualizat Funcțiile PEI. Etapele PEI. Constituirea echipei de elaborare a PEI și repartizarea sarcinilor. Monitorizarea, revizuirea și actualizarea PEI.	2	2	2	

	Adaptări curriculare Competența – componentă de bază a curriculumului adaptat. Modalități de adaptare a curriculum-ului școlar. Recomandări privind adaptările în procesul educațional incluziv	2	2		2
7.	Parteneriatul în educația incluzivă Parteneriatul educațional – abordări conceptuale. Colaborarea între școală și familie în procesul educației incluzive. Implicarea comunității în activitatea școlii incluzive.	2	2		1
8.	Managementul educației incluzive Factorii care influențează incluziunea la nivelul școlii. Organizarea mediului școlar incluziv. Dezvoltarea școlii incluzive.	1	1		1
	Total	15	15	6	6

ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

Nr.	Tipul activității	Numărul de ore		Criterii de evaluare
		ZI	FR	
1.	Studiul notițelor de curs, suportului de curs, manualelor.	10	15	- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii - cunoașterea problemelor de bază din domeniu;
2.	Documentarea suplimentară în bibliotecă, pe internet, pe teren etc .în baza bibliografiei recomandate.	15	28	- dezvoltarea listei bibliografice. - mod personal de abordare și interpretare. - lecturarea critică, profund argumentată
3.	Elaborarea eseului în baza afirmației lui J Norwich „Balanța intereselor și drepturilor între majoritate și minoritate este esențială în această chestiune. Unii pot susține că elevii cu dificultăți semnificative de învățare pot amenința drepturile celorlalți dacă prezența lor în clasele învățământului de masă reduce oportunitățile celorlalți de a-și optimiza cunoașterea...” Norwich (1999)	5	5	- subiect acoperit în profunzime - structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii) - utilizarea coerent-analitică a conceptelor - identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei. - originalitate și creativitate - surse adecvate cu citare corectă
Total		30	48	

EVALUARE

Nota finală la disciplină (de regulă cifră întreagă fără zecimale) însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, lucrărilor de laborator, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen. Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de licență/masterat, constituie 60 % din nota finală, iar nota de la examen – 40 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat obiectivele curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente;
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu a susținut teza/proiectul anual la unitatea de curs respectivă;

- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală)pentru studenții care au absentat motivat);

PRINCIPII DE LUCRU ÎN CADRUL CURSULUI

Studentul este obligat să:

- se prezinte la timp în la curs;
- respecte termenul limită de realizare a sarcinilor individuale;
- participe, prin libera exprimare a opiniilor în cadrul activităților;
- aibă un comportament corect, să evite plagiatul și copiatul în timpul evaluării.

RESURSE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI

1. BODORIN, Cornelia. ș.a. Educație incluzivă. Unitate de curs. Chișinău: Cetatea de sus, 2012, 100 p. ISBN 978-9975-4367-3-1
2. BODORIN, Cornelia., VÎRLAN, Maria. ș.a. Psihopedagogie specială. Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive. Chișinău: Institutul de Formare continuă, 2011, 224 p. ISBN 978-9975-9872-6-4.
3. BOLBOCIANU, Aglaida. Cunoașterea elevului: consiliere și orientare. Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 64 p. ISBN 978-9975-67-263-4
4. BUICĂ, Cristian B. Bazele defectologiei. București: Aramis Print, 2004. 415 p. ISBN 973-679-161-0
5. EFDODI, Agnesa. Planul educațional individualizat. Chișinău: Cetatea de Sus, 2012, 56 p. ISBN 978-9975-4367-4-8
6. GHERGUȚ, A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Iași: Polirom, 256 p. 2006. ISBN: 973-46-0397-3
7. GHERGUȚ, Alois. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrate. București: Polirom, 2001, 200 p. ISBN 973-683-819-6
8. GHERGUȚ, Alois. Evaluare și intervenție psihoeducațională. Terapii educationale, recuperatorii și compensatorii. București: Polirom, 2001, 288 p. ISBN 978-973-46-1965-8
9. HADÎRCĂ, Maria., CAZACU, Tamara. Adaptări curriculare și evaluarea progresului școlar în contextul educației incluzive. Ghid metodologic. Chișinău: Cetatea de Sus, 2012, 101 p. ISBN 978-9975-4367-2-4
10. PERETEATCU, Maria., ZORILLO Larisa. Educația incluzivă în școală. Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive Chișinău: Institutul de Formare continuă, 2011, 202 p. ISBN 978-9975-4168-8-7.
11. TINTIUC, Tatiana. Accesibilitatea și usabilitatea. Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive. Ch: Institutul de Formare continuă, 2012, 144 p. ISBN 978-9975-4262-0-6.
12. TINTIUC, Tatiana. Managementul incluziunii în școală. Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive. Ch: Institutul de Formare continuă, 2011, 256 p. ISBN 978-9975-4168-4-9.
13. TINTIUC, Tatiana. Educația incluzivă în clasă. Ghid pentru profesori. Ch: Institutul de Formare continuă, 2011, 120 p. ISBN 978-9975-4168-6-3.
14. VRASMAȘ, Ecaterina. Dificultăți de învățare în școală: domeniu nou de studiu și aplicație. București: Integral, 2007. 191 p. ISBN 978-973-9341-98-1
15. VRASMAȘ, Ecaterina., VRASMAȘ, Traian. Educația incluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări și soluții. UNICEF România, Buzău: Alpha MDN, 2012, 132 p. ISBN 978-973-139-237-0
16. VRĂJMAȘ, Ecaterina., NICOLAE, Simona., OPREA, Viorica., VRĂJMAȘ, Traian. Ghid pentru cadre didactice de sprijin. București: Vanemonde, 2005, 128 p. ISBN 973-86502-9-1

17. VRÎNCEAN, Maria., PELIVAN, Viorica. Incluziunea socio-educatională a copiilor cu dizabilități în grădinița de copii. Ch: Tipografia centrală, 2012, 308 p. ISBN 978-9975-53-076-9.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de științe ale educației

APROB: _____

Șef catedră: conf. univ., dr., Lora Ciobanu
„_____” _____ 2014

Subiecte pentru evaluarea finală (examen)
la disciplina „Educația incluzivă”
(anul universitar 2014 – 2015)

Titular de curs: lect. univ., Veronica Rusov _____

1. Comparați termenii: integrare și incluziune.
2. Caracterizați principiile educației incluzive.
3. Argumentați importanța legislației naționale în domeniul dezvoltării și promovării educației incluzive.
4. Argumentați importanța legislației internațională în domeniul dezvoltării și promovării educației incluzive.
5. Descrieți activitățile de bază ale Serviciului de asistență psihopedagogică.
6. Descrieți activitățile de bază ale Comisiei multidisciplinare intrașcolare.
7. Descrieți activitățile de bază ale Centrului de resurse pentru educația incluzivă.
8. Descrieți activitățile de bază ale Cadrului didactic de sprijin.
9. Caracterizați terapii specifice de care pot beneficia elevii cu CES.
10. Argumentați importanța adaptării procesului de evaluare la principiile educației incluzive.
11. Caracterizați evaluarea inițială.
12. Caracterizați evaluarea complexă.
13. Elaborați o listă de sugestii practice în vederea adaptării copilului cu cerințe educaționale speciale
14. Descrieți funcțiile PEI și etapele PEI.
15. Descrieți rolurile echipei de elaborare a PEI.
16. Caracterizați modalitățile de adaptare a curriculum-ului școlar.
17. Identificați specificul colaborării între școală și familie în procesul educației incluzive.
18. Argumentați importanța implicării comunității în activitatea școlii incluzive.
19. Elaborați o listă de sugestii pentru organizarea mediului școlar incluziv.
20. Identificați barierele în dezvoltarea școlii incluzive.